

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ

Πανδημία κορωνοϊού – η επόμενη μέρα για την κυπριακή οικονομία

Προτάσεις Συμβουλίου για επιτάχυνση της επανεκκίνησης

27 Απριλίου 2020

Περιεχόμενα

- Τρέχουσα κατάσταση – διαπιστώσεις
- Κύριες προϋποθέσεις – Σύστημα Υγείας
- Προτάσεις ΣΟΑΚ
- Πακέτο Α – Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και λήψη άμεσων μέτρων (1-2)
- Πακέτο Β – Ολοκληρωμένη στήριξη επηρεαζόμενων τομέων και συνόλου επιχειρήσεων σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα (3-9)
- Πακέτο Γ – Μεσοπρόθεσμα μέτρα για ενίσχυση της ανάκαμψης και της ανάπτυξης (10-16)
- Συμβολή Νομοθετικής Εξουσίας

Τρέχουσα κατάσταση - διαπιστώσεις

- Πρωτοφανής κρίση, σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο
- Πρώτιστο μέλημα η δημόσια υγεία – επιβολή περιοριστικών μέτρων
- Μετριασμός επιπτώσεων, διατήρηση της εργασίας – δημοσιονομικά και άλλα μέτρα στήριξης
- Παρατεταμένη υπολειτουργία οικονομίας – αυξανόμενες κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, μεγέθυνση ύφεσης
- **Επιτακτική ανάγκη η επιτάχυνση του ουσιαστικού ανοίγματος της οικονομίας** – μέσα από συντονισμένες ενέργειες, ολοκληρωμένους σχεδιασμούς, στοχευμένη και αποτελεσματική αξιοποίηση πόρων και τόνωση της ψυχολογίας των πολιτών
- Ανάγκη για **επικέντρωση πλέον στα μέτρα προστασίας** και όχι στις απαγορεύσεις

Κύρια προϋπόθεση – Σύστημα Υγείας

Ενίσχυση και διασφάλιση της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας

- **Ενίσχυση των δημόσιων νοσοκομείων και υπηρεσιών υγείας**, για την διασφάλιση ενός ελεγχόμενου πλαισίου επαναφοράς - δυνατότητα άμεσης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης τυχόν νέων ή αυξανόμενων περιστατικών από την σταδιακή επαναλειτουργία της οικονομίας.
- **Ενίσχυση του συστήματος υγείας** τόσο σε προσωπικό, εξοπλισμό και άλλα υλικά, όσο και στην απαιτούμενη εκπαίδευση, κατάρτιση, τις διαδικασίες και τα πρωτόκολλα που θα συμβάλουν στην διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητάς του.
- Άμεση **προώθηση συνεργασίας με ιδιωτικά νοσοκομεία** για την ανάπτυξη σημαντικού αριθμού κλινών σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), τόσο για την νοσηλεία ασθενών της νόσου COVID19 όσο και για άλλα περιστατικά.
- **Ενεργοποίηση κινητών μονάδων** για καθημερινή διενέργεια εκατοντάδων ή χιλιάδων τεστ, ώστε να υπάρχει λεπτομερής και επικαιροποιημένη εκτίμηση πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τα ποσοστά μόλυνσης του πληθυσμού από τον κορωνοϊό.
- **Τόνωση της ψυχολογίας των πολιτών** για ομαλή επαναδραστηριοποίησή τους και αποτελεσματική συμβολή όλων στη διαχείριση και αντιμετώπιση της κρίσης. Επιστράτευση και της ομάδας των εμπειρογνομόνων επιδημιολόγων, που συνέβαλαν στην επιτυχή διαχείριση της πρώτης φάσης, για συμβολή στην επαναφορά κλίματος ασφάλειας, αυτοπεποίθησης κι εμπιστοσύνης εργαζομένων και καταναλωτών.

Πακέτα προτάσεων ΣΟΑΚ

Λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση και τις συνθήκες που διαμορφώνονται λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας (ΣΟΑΚ) προτείνει μια σειρά στοχευμένων μέτρων για την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη δυνατή επαναλειτουργία της κυπριακής οικονομίας και την επιστροφή στην ομαλότητα, με στόχο τον περιορισμό των σοβαρότατων κοινωνικοοικονομικών συνεπειών αυτής της κρίσης. Οι προτάσεις του ΣΟΑΚ εξειδικεύονται στις ακόλουθες 3 ενότητες – πακέτα προτάσεων και μέτρων:

- **Πακέτο Α** – Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και λήψη άμεσων μέτρων
- **Πακέτο Β** – Ολοκληρωμένη στήριξη επηρεαζόμενων τομέων και συνόλου επιχειρήσεων σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα
- **Πακέτο Γ** – Μεσοπρόθεσμα μέτρα για ενίσχυση της ανάκαμψης και της ανάπτυξης

A. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και λήψη άμεσων μέτρων

1. Συγκρότηση ενός ολιστικού οδικού χάρτη (road map) για αντιμετώπιση της κρίσης
2. Διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της Δημόσιας Υπηρεσίας

Ολοκληρωμένος σχεδιασμός

1. Συγκρότηση οδικού χάρτη (road map)

- i. Διαμόρφωση συγκροτημένου **εθνικού πλάνου επαναφοράς της οικονομικής δραστηριότητας και μεσοπρόθεσμης διαχείρισης της ύφεσης**, στη βάση της ολοκληρωμένης εκτίμησης της νέας κατάστασης πραγμάτων αλλά και των διαφοροποιημένων προοπτικών για την κυπριακή οικονομία, σε συνεργασία με όλους τους βασικούς φορείς της. Πρόνοιες για στήριξη σε όλους τους επηρεαζόμενους – νοικοκυριά, εργαζόμενους, επιχειρήσεις – και σε όλους τους σημαντικούς τομείς της οικονομίας που έχουν πληγεί και που η άμεση ενίσχυσή τους αποτελεί μονόδρομο στα πλαίσια ανάκαμψης της οικονομίας και σταδιακής επαναφοράς της σε τροχιά μακροπρόθεσμης βιώσιμης ανάπτυξης.
- ii. Διαμόρφωση και εφαρμογή **ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για ασφαλή επαναλειτουργία των σχολικών μονάδων και των υπηρεσιών φροντίδας** εξαρτώμενων ατόμων - σταδιακή άρση περιοριστικών παραγόντων για επαναδραστηριοποίηση μεγάλης μερίδας εργαζομένων.
- iii. **Σαφής, ολοκληρωμένη και συνεχής ενημέρωση / καθοδήγηση του κοινού**, επιχειρήσεων και πολιτών, για κατάλληλη προετοιμασία και διασφάλιση της εκατέρωθεν αποτελεσματικής συμμετοχής τους στο εθνικό πλάνο.

Αποτελεσματική λειτουργία της ΔΥ

2. Άμεση λήψη μέτρων – τροποποίηση οδηγιών / διαταγμάτων – για τη **διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της Δημόσιας Υπηρεσίας** στο σύνολό της και **πρωτίστως των Υπηρεσιών** αυτών, πέραν των οριζόμενων από το Σύνταγμα ως «ουσιώδεις», **η λειτουργία των οποίων είναι αναγκαία για την επαναφορά και ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας**, περιλαμβανομένης της αποτελεσματικής εφαρμογής μέτρων που προωθεί ή μελετά η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ), η αποτελεσματική λειτουργία του οποίου έχει άμεσο και ουσιώδη αντίκτυπο στη λειτουργία σημαντικών τομέων της οικονομίας όπως αυτός των κατασκευών, με δευτερογενείς επιπτώσεις σε υποστηρικτικούς ή και επηρεαζόμενους από αυτόν τομείς και υπο-τομείς. Εξίσου σημαντική είναι και για τον χρηματοπιστωτικό τομέα, η πλήρης και αποτελεσματική λειτουργία του ΤΚΧ, για διασφάλιση της δυνατότητας παροχής χρηματοδότησης σε πολίτες και επιχειρήσεις.

Β. Ολοκληρωμένη στήριξη επηρεαζόμενων τομέων και συνόλου επιχειρήσεων σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα

3. Συλλογική στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας
4. Ταχεία εφαρμογή Εθνικού Πλάνου για Ψηφιακό Μετασχηματισμό της οικονομίας
5. Προώθηση / επίσπευση μέτρων για ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω επενδύσεων
6. Διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυξημένες επιλογές χρηματοδότησης
7. Σταδιακή ελεγχόμενη επαναλειτουργία όλων των επιχειρήσεων
8. Ολοκληρωμένο πακέτο στοχευμένων μέτρων στήριξης
9. Ενίσχυση κατάρτισης και εκ περιτροπής απασχόληση για αντιμετώπιση της ανεργίας

Ανάκαμψη τουριστικής βιομηχανίας (1)

3. Συλλογική στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας

- i. Βάσει της εκτίμησης των συνεπειών της κρίσης και της νέας κατάστασης στον τομέα του τουρισμού, διαμόρφωση από το Υφυπουργείου Τουρισμού και άλλες αρμόδιες Αρχές, κατόπιν διαβούλευσης και με τους βασικούς φορείς του τομέα, ενός **στοχευμένου σχεδίου κινήτρων για προώθηση του εγχώριου τουρισμού** με παράλληλη στήριξη υποστηρικτικών προς αυτών τομέων, περιλαμβανομένης της **αξιοποίησης και ανάδειξης κυπριακών γεωργικών και άλλων προϊόντων**. Τέτοια κίνητρα μπορούν να περιλαμβάνουν ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης και της κινητικότητας των Κυπρίων με στόχο την τόνωση του εσωτερικού τουρισμού μέσω μείωσης του ΦΠΑ (μέχρι το τέλος του έτους) της διαμονής στα ξενοδοχεία, και στους χώρους εστίασης των τουριστικών περιοχών.
- ii. **Διαμόρφωση μίας νέας διαφημιστικής καμπάνιας για το κυπριακό τουριστικό προϊόν.**
 - Στόχευση, σε 1ο στάδιο, στη δημιουργία νέου ρεύματος τουριστών κατά την χειμερινή περίοδο (2020/2021) στην Κύπρο και σε 2ο στάδιο στην προβολή ενός ολόχρονου τουριστικού πακέτου.
 - Εξαιρετικά σημαντική η **εστίαση στον επιτυχή τρόπο αντιμετώπισης της πανδημίας του COVID19 από τις κυπριακές αρχές** (από τις λιγότερο επηρεαζόμενες χώρες με συγκριτικά υψηλά ποσοστά ημερήσιων ελέγχων – «ασφαλής προορισμός»), στοχεύοντας στην προσέλκυση τουριστών οι οποίοι παραδοσιακά ταξιδεύουν σε ανταγωνιστικούς προορισμούς.

Ανάκαμψη τουριστικής βιομηχανίας (2)

3. Συλλογική στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας

iii. Εξέταση στοχευμένων μέτρων στήριξης

- Επιδότησεις για επιβάτες πτήσεων προς Κύπρο και διαμένοντες σε ξενοδοχεία της Κύπρου (λαμβανομένων υπόψη και τυχόν αντίστοιχων μέτρων από ανταγωνιστικές για την κυπριακή τουριστικές βιομηχανίες π.χ. Ελλάδα, Τουρκία)
- Εξέταση δυνατότητας **παροχής ρευστότητας** ή **εγγυήσεων** σε ξενοδοχεία, σε περίπτωση ανάκλησης σημαντικού ποσοστού προκαταβολών από οργανωτές ταξιδιών

iv. Προώθηση μέτρων εξοικονόμησης κόστους (π.χ. ηλεκτρικής ενέργειας)

- Μείωση χρεώσεων ηλεκτρικού ρεύματος και καυσίμων, λαμβανομένης υπόψη της κατολίθησης στην τιμή του πετρελαίου, με πολλαπλά οφέλη για τις επιχειρήσεις (τόσο από πλευράς μείωσης κόστους όσο κι από πλευράς αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος και της καταναλωτικής δύναμης των αγοραστών)

Ψηφιακός μετασχηματισμός οικονομίας

4. Διαμόρφωση, προώθηση και ταχεία εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Εθνικού Πλάνου Ψηφιακού Μετασχηματισμού της κυπριακής οικονομίας, υπό το συντονισμό του νεοσυσταθέντος Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής.
- i. **Επίσπευση της ολοκλήρωσης της υπο-διαμόρφωση νέας εθνικής στρατηγικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό**, λαμβανομένων υπόψη των νέων ευκαιριών που έχουν αναδειχθεί, στη βάση ενός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της νέας στρατηγικής.
 - ii. Άμεση **ενίσχυση της Δημόσιας Υπηρεσίας σε ψηφιακές υποδομές και υιοθέτηση εργαλείων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης**, διεκπεραίωσης διαδικασιών δημοσίου και εξυπηρέτησης πολιτών (αιτήσεις, πληρωμές κοκ).
 - iii. Μονόδρομο και επιτακτική ανάγκη αποτελεί πλέον και η **άμεση υιοθέτηση και καθολική εφαρμογή και αποδοχή της ηλεκτρονικής υπογραφής**, για περιορισμό στο ελάχιστο της ανάγκης φυσικής παρουσίας για διεκπεραίωση συναλλαγών, όχι μόνο στο πλαίσιο αντιμετώπισης της κρίσης, αλλά και των προσπαθειών μείωσης της γραφειοκρατίας
 - iii. Άμεση αξιολόγηση και καταβολή των χορηγιών στα πλαίσια του υφιστάμενου σχεδίου κινήτρων για **ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας**, σε συνδυασμό με νέα μέτρα στήριξης του ηλεκτρονικού εμπορίου, του ψηφιακού αλφαριθμητισμού και δεξιοτήτων των επιχειρήσεων.

Ανάπτυξη μέσω των επενδύσεων

5. **Πρώθηση αντισταθμιστικών μέτρων για ενίσχυση της ανάπτυξης, μέσω μεγάλων – στρατηγικών αλλά και μικρής εμβέλειας επενδύσεων στους επιμέρους τομείς της οικονομίας**, δεδομένων των επιβαλλόμενων περιορισμών στις αναπτυξιακές δαπάνες του κράτους για μετριασμό του δημοσιονομικού ελλείμματος λόγω των μειωμένων εσόδων. Τα μέτρα αυτά αφορούν, μεταξύ άλλων, και στην επίσπευση της εφαρμογής ήδη ανακοινωθέντων μέτρων, πριν την πανδημία:
- i. Άμεση εφαρμογή των ήδη ανακοινωθέντων από το Υπουργείο Εσωτερικών μέτρων για **απλοποίηση και επίσπευση των διαδικασιών έκδοσης αδειών (πολεοδομική και οικοδομική)**
 - ii. **Επίσπευση διαδικασιών έγκρισης επιλέξιμων αιτήσεων στα πλαίσια του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος** με στόχο, μεταξύ άλλων, την άμεση διοχέτευση πόρων μέσω των εν λόγω επενδύσεων σε παραγωγικούς τομείς, όπως αυτοί της Έρευνας & Καινοτομίας, δεδομένων των πρόσφατων αλλαγών / βελτιώσεων του προγράμματος, στη βάση και εισηγήσεων του ΣΟΑΚ
 - iii. **Εισαγωγή νέων κινήτρων με αυξημένους συντελεστές δόμησης** για επενδύσεις / αναπτύξεις που θα πραγματοποιηθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα , **ανανέωση σχεδίου παροχής πολεοδομικών κινήτρων** (λήγει 31 Δεκ 2020), καθώς και επανεξέταση για τυχόν διαφοροποίηση / βελτίωση των όρων του, δεδομένων και των νέων συνθηκών / αναγκών (π.χ. επαναφορά όρου εξαγοράς κινήτρων)

Ενίσχυση της χρηματοδότησης (1)

6. Διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυξημένες επιλογές χρηματοδότησης, μέσω και της επίσπευσης της εφαρμογής ήδη ανακοινωθέντων μέτρων:
- i. **Επίσπευση της ίδρυσης και λειτουργίας Επενδυτικού Ταμείου** για Χρηματοδότηση Ιδίων Κεφαλαίων (Equity Fund) μικρομεσαίων επιχειρήσεων, βάσει και της σχετικής πρότασης από ΣΟΑΚ, με ενδεχόμενο επαναπροσδιορισμό των τομέων προτεραιότητας για στήριξη από το Ταμείο (π.χ. τουριστική βιομηχανία)
 - ii. **Άμεση έγκριση όλων των επιλέξιμων αιτήσεων για δημιουργία Επενδυτικών Ταμείων** που εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σε συνδυασμό με την **εισαγωγή μηχανισμού ταχείας αδειοδότησης (fast track)** για νέες αιτήσεις (π.χ. εξέταση – απόφαση εντός 30-45 ημερών το μέγιστο)
 - iii. Ολοκληρωμένη ενημέρωση και **προώθηση της αξιοποίησης του νέου ρυθμιστικού πλαισίου / Οδηγιών Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω της συμμετοχικής χρηματοδότησης (crowdfunding).**
 - iv. Επίσπευση της ψήφισης από Βουλή του νομοσχεδίου για την **δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων** και της προώθησης των σχετικών σχεδίων κινήτρων από την κυβέρνηση, για συμβολή στον μετριασμό των δυσμενών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της κρίσης.

Ενίσχυση της χρηματοδότησης (2)

6. Διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυξημένες επιλογές χρηματοδότησης:

- v. **Πλήρης επαναλειτουργία και επιτάχυνση όλων των επενδυτικών και χρηματοδοτικών προγραμμάτων**, που στηρίζονται από εθνικά ή/και ευρωπαϊκά κονδύλια, με την άμεση άρση τυχόν περιοριστικών μέτρων που έχουν ληφθεί (π.χ. αναβολή υποβολής / εξέτασης / καταβολής πληρωμών για αιτήσεις σε σχέδια κινήτρων / επιδοτήσεων κοκ) καθώς και άμεση επανεξέταση και, κατά περίπτωση, επικαιροποίηση των διαφόρων μέτρων στήριξης, λαμβανομένων υπόψη των νέων συνθηκών / αναγκών / προοπτικών που έχουν διαμορφωθεί συνεπεία της παρούσας κρίσης.
- **Επίσπευση των διαδικασιών αξιολόγησης και πιστοποίησης νεοφυών επιχειρήσεων** για δυνατότητα συμμετοχής τους σε προγράμματα στήριξης / χρηματοδότησης
 - **Πλήρης επανέναρξη εφαρμογής προγραμμάτων για δυνατότητα άμεσης υλοποίησης επενδύσεων επί ιδίων κινδύνων** με παράλληλη δυνατότητα συμμετοχής τους στα χρηματοδοτικά προγράμματα (διασφάλιση επιλεξιμότητας για πιθανή χρηματοδότηση π.χ. από πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης)

Λειτουργία/στήριξη όλων των επιχειρήσεων (1)

7. Άρση περιοριστικών μέτρων για **δυνατότητα σταδιακής επαναλειτουργίας όλων των επιχειρήσεων**, κατά περίπτωση, υπό περιοριστικά μέτρα:
 - i. Υποχρέωση διεξαγωγής εβδομαδιαίων δειγματοληπτικών ελέγχων (για κρούσματα COVID19) σε προκαθορισμένο ανά τομέα ποσοστό
 - ii. Λήψη πρόσθετων μέτρων προστασίας και αυξημένου ελέγχου στην περίπτωση συστέγασης επιχειρήσεων υπό ενιαίο χώρο (π.χ. εμπορικά κέντρα)
8. Διαμόρφωση **πακέτου μέτρων στήριξης** για όλες τις επιχειρήσεις:
 - i. **Συνεχής αξιολόγηση των υφιστάμενων** από την κυβέρνηση **μέτρων στήριξης** και υπό τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί (π.χ. μείωση κύκλου εργασιών) – επιχορήγηση μισθών, αναστολή καταβολής φόρων / εισφορών, διευκολύνσεις αποπληρωμής δανείων, εγγυήσεις για παροχή νέων δάνειων – **και επαναπροσδιορισμός αναλόγως των δυνατοτήτων και των εξελίξεων**

Λειτουργία & στήριξη όλων των επιχειρήσεων (2)

8. Διαμόρφωση πακέτου μέτρων στήριξης για όλες τις επιχειρήσεις:
- ii. Προώθηση στοχευμένων νέων μέτρων
- **Αξιολόγηση και, κατά περίπτωση, προώθηση της εφαρμογής μέτρων στήριξης**, μεταξύ άλλων και στον τομέα του τουρισμού, που έχουν εφαρμοστεί από άλλα κράτη μέλη (π.χ. αγορά από το κράτος μετοχικού κεφαλαίου, υπό τη μορφή μετοχών ή μετατρέψιμων ομολόγων, σε μεγάλες επιχειρήσεις που έχουν πληγεί σοβαρά από την κρίση).
 - Προώθηση και **στήριξη εγχώριας παραγωγής και προϊόντων** από οργανωμένους φορείς / εκπροσώπους των κυπριακών επιχειρήσεων - οργάνωσης εκστρατείας «αγοράζουμε κυπριακά»
 - **Διαμόρφωση στοχευμένων σχεδίων στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής**, περιλαμβανομένων των τομέων της γεωργοκτηνοτροφίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, **της μεταποίησης καθώς και των εφοδιαστικών αλυσίδων**, στη βάση της ανάλυσης των νέων αναγκών / εκτίμηση των συνεπειών.
 - σχεδιασμός και προώθηση ολοκληρωμένου πακέτου κινήτρων / μέτρων στήριξης για **επανεκκίνηση και ενίσχυση της εξαγωγικής δραστηριότητας**, περιλαμβανομένης της επιδότησης των μεταφορικών
- iii. Διευκόλυνση / **στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών** προς αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης

Κατάρτιση και εκ περιτροπής απασχόληση

9. Μέτρα για αντιμετώπιση της αυξημένης ανεργίας, συνεπεία της παρούσας κρίσης:
- i. Υποχρεωτική εκπαίδευση και τεχνική κατάρτιση ανέργων, αναλόγως βιομηχανίας.
 - ii. Ευέλικτη εκ περιτροπής απασχόληση σε επιχειρήσεις με μερική αναστολή εργασιών, σε συνδυασμό με το ειδικό σχέδιο στήριξης που έχει εφαρμοστεί (για το χρονικό διάστημα στο οποίο τα μέτρα καταπολέμησης της πανδημίας είναι σε ισχύ). Με αυτό τον τρόπο θα αποφευχθούν μαζικές απολύσεις και θα συμπληρώνεται το εισόδημα του εργαζομένου από την επιχείρηση για τις μέρες που εργάζεται.

Γ. Μεσοπρόθεσμα μέτρα για ενίσχυση της ανάκαμψης και της ανάπτυξης

10. Νέο πακέτο στοχευμένων φορολογικών μέτρων
11. Εφαρμογή ολοκληρωμένου πλαισίου προσέλκυσης στρατηγικών επενδύσεων
12. Μέτρα για στήριξη της αγοράς πρώτης κατοικίας
13. Κίνητρα για συγχωνεύσεις εταιρειών
14. Προώθηση επαναπατριsmού / εργοδότησης υψηλών προδιαγραφών προσωπικού
15. Περαιτέρω προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
16. Στοχευμένη στήριξη και προώθηση της κυκλικής οικονομίας

Πακέτο φορολογικών μέτρων

10. Θεσμοθέτηση νέου πακέτου στοχευμένων φορολογικών μέτρων για αντιμετώπιση της κρίσης:

- i. Εισαγωγή εκπτώσεων για προπληρωμή φορολογικών υποχρεώσεων προς το κράτος
- ii. Φορολογικά κίνητρα για στρατηγικές επενδύσεις (βλ. αποσβέσεις παγίων)
- iii. Αυξημένα φορολογικά κίνητρα προς τις επιχειρήσεις για επενδύσεις με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας και νερού (π.χ. διπλασιασμός των φορολογικών αποσβέσεων)
- iv. Αύξηση αποσβέσεων για εξοπλισμό (επιταχυνόμενες αποσβέσεις)
- v. Άμεση ψήφιση από Βουλή του νομοσχεδίου για απλοποίηση, βελτίωση και επέκτασης εφαρμογής του σχεδίου **παροχής φορολογικών κινήτρων για επενδύσεις σε καινοτόμες επιχειρήσεις**, περιλαμβανομένων των νεοφυών και επίσπευση, από αρμόδιες Αρχές, των διαδικασιών έγκρισης / πιστοποίησης καινοτόμων επιχειρήσεων για στήριξή τους στα πλαίσια του εν λόγω σχεδίου

Προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων

11. Διαμόρφωση ολοκληρωμένου πλαισίου προσέλκυσης στρατηγικών επενδύσεων - (α) επενδύσεις που δημιουργούν 100 νέες θέσεις εργασίας (ή 75 με συγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό), (β) εμβληματικές επενδύσεις, οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες, διεθνούς φήμης νομικές οντότητες που κατατάσσονται στις πρώτες θέσεις στον κλάδο τους παγκοσμίως ή σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδίως όσων προωθούν την πράσινη οικονομία και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Τα σχετικά κίνητρα μπορούν (διαζευκτικά ή σωρευτικά, ανάλογα με την επένδυση) να αφορούν τα εξής:
- i. Ταχεία αδειοδότηση, η οποία θα ολοκληρώνεται εντός 45 ημερολογιακών ημερών.
 - ii. Σταθεροποίηση του φορολογικού συντελεστή για Χ έτη
 - iii. Φορολογική απαλλαγή από την καταβολή φόρου επί των πραγματοποιούμενων κερδών, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση του φόρου ο οποίος αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής, με βάση το ποσό της επιλέξιμης δαπάνης, συνιστά ισόποσο αφορολόγητο αποθεματικό το οποίο θα φορολογηθεί όπως ορίζει ο νόμος σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης.
 - iv. Επιτάχυνση των φορολογικών αποσβέσεων των παγίων που έχουν ενταχθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο επένδυσης με προσαύξηση των φορολογικών

Στήριξη της αγοράς πρώτης κατοικίας

12. Πακέτο μέτρων για στήριξη των νοικοκυριών και συγκεκριμένα για εξασφάλιση νέων δανείων για αγορά πρώτης κατοικίας:
- i. Εγγυήσεις μέχρι 20% των νέων δανείων μέχρι 500,000ευρώ,
 - ii. Επιχορήγηση του επιτοκίου με 1 % για 3 χρόνια,
 - iii. Επιχορήγηση της αγοράς για πρώτη κατοικία με ένα κατά αποκοπή ποσό,
 - iv. Μείωση της προκαταβολής κατά 50% με ανάλογη εγγύησή από το κράτος για το άλλο 50%
 - v. Επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής

Άλλα μέτρα στήριξης οικονομίας

13. Κίνητρα για **συγχωνεύσεις εταιρειών** για ενδυνάμωση κεφαλαιακής επάρκειας και εξοικονόμηση πόρων
14. Διευκολύνσεις για **μετακίνηση / επαναπατρισμό και εργοδότηση στην Κύπρο εξειδικευμένου / υψηλών προδιαγραφών προσωπικού** (π.χ. διευθυντικά στελέχη εταιρειών του εξωτερικού)
15. Περαιτέρω επιδότηση ή άλλα **μέτρα στήριξης για εγκατάσταση – προώθηση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)** σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά
16. Στοχευμένες χορηγίες / σχέδια κινήτρων για **προώθηση της κυκλικής οικονομίας**, λαμβανομένου υπόψη τόσο του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου αλλά και κυρίως, σε αυτό το στάδιο, των νέων επιχειρηματικών και εργοδοτικών ευκαιριών που δημιουργεί.

Σημαντικός ο ρόλος της Βουλής

- Ιδιαίτερα σημαντική στην όλη προσπάθεια κρίνεται η έγκαιρη και αποτελεσματική συμβολή τόσο της εκτελεστικής όσο και της νομοθετικής εξουσίας, σε όλα τα στάδια επαναφοράς και ανάκαμψης της οικονομίας.
- **Η συμβολή της Βουλής των Αντιπροσώπων κρίνεται αναγκαία τόσο για την επίτευξη της ψήφισης νομοσχεδίων που ήδη εκκρεμούν ενώπιον της και μπορούν να συμβάλουν άμεσα στην ενίσχυση της ανάπτυξης (π.χ. επενδυτικός νόμος, μεταρρύθμιση δημόσιας υπηρεσίας, φορολογικά κίνητρα για επιχειρηματική καινοτομία, νομοσχέδιο για κοινωνική επιχειρηματικότητα), όσο και για την άμεση εξέταση νέων / υπό ετοιμασία νομοσχεδίων που αναμένεται να κατατεθούν στο εγγύς μέλλον για αντιμετώπιση της κρίσης (π.χ. κρατικές εγγυήσεις για νέα χαμηλότοκα δάνεια).**
- Σε πιο μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, σημαντική η άμεση εξέταση και ψήφιση σειράς άλλων εκκρεμούντων ή υπο-ετοιμασία νομοσχεδίων που συμβάλλουν στη βελτίωση της λειτουργίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας (π.χ. για την μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, την καταπολέμηση πάταξη της διαφθοράς, την ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης κοκ).

www.ecompet.cy

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΥΠΡΟΥ